

MAGYAR
TURISZTIKAI ÜGYNÖKSÉG

NTAK Vendéglátás – Kategorizálási segédlet

Vendéglátás

<https://info.ntak.hu/vendeqlatas>

Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ

	MEGHATÁROZÁS	PÉLDÁK
ÉTEL	A konyha- és cukrásztechnológiai műveletek útján közvetlen fogyasztásra készített élelmiszer, amely melegen vagy lehűtés után fogyasztható, továbbá a közvetlen fogyasztásra előkészített és adagolt, valamint a nyersen fogyasztandó élelmiszer.	
reggeli	Jellemzően a főétkezések közül az első, a nap első szakaszában elfogyasztott hideg vagy meleg ételek.	pirítós vajjal/lekvárral/mézzel, tojásételek, virsli, bundás kenyér, joghurt, müzli, zabkása, gofri, palacsinta, pogácsa, péksütemény, teljes kiőrlésű péksütemény, gluténmentes péksütemény
szendvics	Olyan hideg vagy meleg étel, amelynek alapját jellemzően kenyér vagy más péksütemény jelenti, és többnyire valamilyen húsrú (pl. felvágott), tejtermék (pl. sajt) és/vagy zöldségfélék felhasználásával készül.	meleg és hideg szendvics, sonkás szendvics, csirkés ciabatta, pulled pork szendvics, croissant szendvics
előétel	A több fogásból álló étkezések elején felszolgált, többnyire a főételeknél kisebb méretű fogások. Lehet hidegen, vagy melegen felszolgált fogás egyaránt.	hideg libamáj zsírjában, tatár beefsteak, padlizsánkrém házi kenyérrrel, friss lecsó, sajtválogatás, vegyes ízelítő
leves	Hidegen vagy melegen láthat folyékony ételféleség.	gulyásleves, húsleves, gyümölcsleves, paradicsomleves, krémlevesek, pho, ramen
főétel	Általában az előétel(ek) és/vagy a leves után felszolgált fogás.	csirkepörkölt, ropogós csülök, szarvas vadas mártással, rántott csirkecomb, bolognai spagetti, pizza, spenótos lasagne, sült fogasfilé, többszemélyes (húsos/vegetáriánus) tál, Cézár-saláta
főétel körettel	Általában az előétel(ek) és/vagy a leves után felszolgált fogás kiegészítő étellel (körettel).	csirkepörkölt galuskával, rántott csirkecomb burgonyapürével, grillezett kecskesajt salátával, többszemélyes húsos/vegetáriánus tál vegyes körettel
köret, mártások	Jellemzően a főétel mellé kínált kiegészítő étel, mártás.	rizs, burgonyagombóc, sült krumpli, galuska, barnarizs, köles, tartármártás, helyben készült majonéz, barnamártás, paradicsommártás, hollandimártás
kóstolóétel, kóstolófalat	A megszokottnál kisebb méretben felszolgált, hideg vagy meleg fogás, amelynek célja az adott ételféleség bemutatása, megismertetése a vendégek számára, jellemzően rendezvényeken.	paradicsomleves (kóstoló), csirkepörkölt galuskával (kóstoló), házi krémes (kóstoló)
savanyúság, saláta	A savanyúság jellemzően sós vagy ecetes lében tartosított zöldség. A saláta jellemzően több alapanyag felhasználásával készült, általában hidegkonyhai étel. A főétel mellé köretként kerülnek felszolgáltatásra.	Uborkasaláta, káposztasaláta, friss saláta zöldfűszeres ecet-olaj öntettel, csalamádé, vegyes savanyúság, majonézes és joghurtos saláták, almapirika.
desszert, sütemény, édesség	Az édesség alatt jellemzően valamilyen édes csemegét értünk. A sütemény sütőben vagy kemencében sült, formázott (például formában készült, formával kiszaggatott vagy darabokra vágott) édes vagy sós tészta. A desszert jellemzően az étkezés befejezésekként fogyasztott édesség, sütemény.	madártej, házi krémes, csokoládétorta, pohárdesszertek, fagyalt, sütemény, cukrászdai termékek, egész torták
péksütemény, pékáru	Többnyire lisztalapú tésztából, sütőben vagy kemencében, készített, különféle alakú és nagyságú, kisebb péksütemények.	kifli, zsemle, baguette, kenyér, pogácsa, túrós batyu, kakaós csiga, fánk, croissant, töltött leveles és kelt tészták, pereg, stangli
snack	Általában a főétkezések között gyorsan elfogyasztható kisebb adag étel, amely a vendéglátóhelyen helyben készül.	házi foccacia, zöldség mártogatóssal, sajtválogatás, sonkatal, sült jalapeno paprika
ételcsomag	Több különböző étel csoportosított értékesítése.	menü, amely többféle ételből (pl. levesből, főételből és desszertből) áll, all-you-can-eat vendéglátás, rendezvényen értékesített ételcsomag, hidegcsomag, svédasztalos étkeztetés
egyéb	Az előző alkategóriákba be nem sorolható ételek.	marcipánfigura, tortaostya, cukorlap, marcipán rózsa

ALKOHOLOS ITAL	Alkoholos italnak nevezünk minden olyan italt, aminek jelentős (általában 1% fölötti) etanoltartalma van. Ebbe a kategóriába tartoznak az alkohol elvonásával készített alkoholmentes italok is.	
koktél, kevert ital	Olyan kevert ital, ami többféle szeszes ital, illetve egy- vagy többféle szeszesital és egyéb, alkoholmentes ital, szirup vagy egyéb ízesítő felhasználásával készül.	Mojito, Daiquiri, Margarita, Hugo, shot koktélok
likőr	Jellemzően olyan szeszes ital, melyet nagy mennyiségű hozzáadott cukorral édesítenek, és általában különböző élelmiszerekkel vagy aromákkal ízesítenek.	krémlikőr, meggylikőr, keserűlikőr, alkohol elvonásával készül alkoholmentes likőr
párlat	A párlat erjesztett növényi anyagok lepárlása és érlelése útján készült jellegzetes aromájú ital.	pálinka, rum, vodka, whisky, gin, alkoholmentes párlatok
sör	Olyan szeszes ital, amely jellemzően keményítőt tartalmazó magvak, főleg csíráztatott árpa (maláta) és komló főzetének erjesztésével készül.	lager sör, barna sör, félbarna sör, gyümölcsös sör, alkoholmentes sör
bor	Gyümölcs (szőlő) alkoholos erjesztése útján készülő szeszes ital. Ide tartoznak az erősített, ízesített és likőrborok is.	fehérbor, vörösbor, schiller, rosé, madeira, vermut, port, sherry, alkoholmentes bor
pezsgő	Jellemzően szénsavtartalmú bor.	száraz pezsgő, félszáraz pezsgő, féledes pezsgő, édes pezsgő, alkoholmentes pezsgő, champagne, tartályerjesztésű pezsgő, klasszikus eljárással készült pezsgő, prosecco, habzóbor, gyógyözőbor
italcsomag (alkoholos italokból)	Több különböző alkohols italtermék csoportosított értékesítése.	

HELYBEN KÉSZÍTETT, ALKOHOLMENTES ITAL	A helyben készített, nem alkoholtartalmú italok körébe olyan italok tartoznak, amelyeket helyben, a vendéglátóegységben állítanak elő, jellemzően gyümölcsből, zöldségből helyben préselt vagy facsart ital, turmix, tea, limonádé, kávé.	
víz	Helyben palackozott, szénsavas vagy szénsavmentes víz, szűrt víz.	szűrt szénsavas víz, szűrt szénsavmentes víz, helyben készített szódavíz
limonádé, szörp, frissen facsart ital	Általában édes, szénsavas vagy szénsavmentes üdítő, amelyet általában gyümölcs vagy zöldség hozzáadásával készítenek.	hagyományos limonádé, málnás limonádé, bodzás limonádé, mentás limonádé, málna szörp, szamóca szörp, jaffa szörp, narancslé, almálé, gyömbérlé, grapefruitlé, zöldségturmix, gyümölcsturmix, smoothie
alkoholmentes koktél, alkoholmentes kevert ital	Általában gyümölcsitalokból és frissen csavart gyümölcslevekből keverik, adalékanyagként színezékeket és ízkoncentrátumokat tartalmaznak.	Cinderella, Virgin Margarita
tea, forrócsoki és egyéb tejalapú italok	Hidegen vagy melegen fogyasztott italok, amelyek forró folyadék (víz, tej) hozzáadásával készülnek.	gyümölcstea, zöldtea, feketetea, narancsos forrócsoki, mexikói forrócsoki, fahéjas-rumos forrócsoki, tej, kakaó, roibush, jeges tea
kávé	Jellemzően élénkítő hatású, tejjel keverhető, koffeintartalmú, jellegzetes aromájú és kissé kesernyés ízű italok, amelyeket megpörkölt és megdarált kávészemekből főznek.	eszpresszó, latte, cappuccino, jeges kávé, melange, tejes kávé, matcha kávé, frappé, japán kávé, orosz kávé, török kávé, ír kávé, koffeinmentes kávéból készült italok, jeges és hideg kávéalapú italok
italcsomag (helyben készített, alkoholmentes italokból)	Több különböző, helyben készített, alkoholmentes italtermék csoportosított értékesítése.	

NEM HELYBEN KÉSZÍTETT ALKOHOLMENTES ITAL	A vendéglátó üzletbe előre csomagolt formában érkező italok, amelyeket nem a helyszínen állítanak elő, ott csak szükség esetén kimérik, adagolják.	
víz	Szénsavas vagy szénsavmentes palackozott víz, jellemzően ásványvíz.	szénsavas, enyhén savas, szénsavmentes, ízesített, vitaminnal, és/vagy ásványi anyagokkal dúsított
rostos üdítő	Gyümölcs vagy zöldség alkotórészeit tartalmazza, magas rosttartalmú.	nem helyben facsart, előre csomagolt, dobozos, üveges vagy hasonló, szűrt vagy szűretlen gyümölcs- és zöldséglevek, őszilé, almálé
szénsavas üdítő	Jellemzően olyan vízalapú, ízesített, édesített, alkoholmentes italok, amelyek gyümölcs alapanyagokat, növényi kivonatokat, aroma anyagokat, adalékanyagokat, szén-dioxidot tartalmaznak, és amelyek nem tartoznak az élelmiszerkönyvi előírás hatálya alá, illetve a tejtermék italok közé.	kóla, narancs ízű szénsavas üdítő, energiaital
szénsavmentes üdítő	Készítésükhöz felhasználhatóak mindazok az összetevők, amelyek a szénsavas üdítőitalok készítéséhez, de nem tartalmaznak szén-dioxidot.	jegestea
italcsomag (nem helyben készített alkoholmentes italokból)	Több különböző, nem helyben készített, alkoholmentes italtermék csoportosított értékesítése.	

EGYÉB		
egyéb	Egyéb, a fenti fő- és alkategóriákba be nem sorolható, vendéglátóhelyi terméktípusok.	éttermi ajándéktárgy, könyv, ajándékutalvány, terembérlet, kistermelői lekvár, szörp, chips, csokoládé, ropi, keksz, magvak, dekoráció, zeneszolgáltatás, toratgyertya, tortára helyezhető tűzijáték, műanyag tortadisz, műsorszolgáltatás, játéklehetőségek, bowling, biliárd, mosdó, ruhatár, terembérlet, eszkozbérlet, hangosítás, műsor
szervizdíj	A felszolgálatott italok kiszárgatásának díját jelenti, jellemzően százalékos formában, amelynek mértékét előre feltünteti a vendéglátó üzlet, megfizetése minden vendégre vonatkozik.	szervizdíj
borravaló	A biztosított szolgáltatások előre meghatározott összegén felül önként adott/fizetett pénzösszeg.	borravaló
kiszállítási díj	Szolgáltatási költség, amelyet a vevő fizet a megvásárolt áruk kiszállításáért.	kiszállítási díj, szállítási díj
környezetbarát csomagolás	Környezettudatos csomagolás, amely törekszik az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt káros hatások minimalizálására.	lebomló anyagokból készült ételtartók, lebomló papírzacskók, többször használatos, pl. fából készült evőeszközök, papír tortadoz, lebomló csipkepapír
műanyag csomagolás	Műanyag tartalmú csomagolás, amely felhasználható más termékek tárolására, szállítására.	műanyag téglék, flakonok, merev falu csomagolóeszközök, műanyag evőeszközök
kedvezmény	Az étlapon, itallapon vagy árlistában megállapított mértéktől eltérően, a fogyasztónak adott kedvezmény.	10% kedvezmény, 1000 forint kedvezmény
nem vendéglátás	A nem vendéglátás kategóriába azon tételek sorolandók, amelyek nem tartoznak a hagyományos vendéglátóhelyi szolgáltatások, illetve az ott elérhető terméktípusok közé.	üzemanyag, egyéb szolgáltatás, shopban-üzletben értékesített termékek